

*Волошин І.С.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
(Науковий керівник: к.е.н. доцент Дмитришин Б.В.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МЕТОДІВ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Проблеми, пов'язані зі з'ясуванням сутності антикризового управління, зумовлені значною мірою складністю і неоднозначністю цього поняття, наявністю та взаємопов'язаністю багатьох видів кризових явищ, їх фаз, можливістю розглядати його з позиції системи управління, процесу протистояння кризовим явищам, комплексу управлінських заходів та системи відносин в рамках управління підприємством.

Враховуючи різноманітність кризових явищ та наявність багатоваріантності в їх прояві, можуть реалізовуватися різні концепції здійснення антикризового управління. Таке управління ґрунтується на загальних принципах і методах, які притаманні управлінським процесам.

За кордоном найбільш поширеними антикризовими стратегіями є стабілізація, реструктуризація та розвиток. В Україні більше використовують такі види антикризового управління, як реструктуризація, санація та ліквідація підприємств [1, с.279].

У ринковій економіці ліквідація нежиттєздатних підприємств є необхідною умовою ринкового механізму. Проте набагато складніше забезпечити тривалість життєвого циклу підприємства та упередити зародження кризових явищ.

О. Шапурова [2] залежно від виду проблеми пропонує використання двох груп методів антикризового управління, а саме:

- 1) функціональні методи, спрямовані на вирішення кризи через внесення змін у певні дії менеджерів і персоналу підприємства;
- 2) системні методи, завдання яких полягає у вирішенні кризи шляхом корінної реструктуризації підприємства.

Л. Москаленко та О. Хринюк [3] також пропонують всі методи антикризового управління поділити на дві групи, а саме тактичні та стратегічні.

Методи першої групи (даунсайзинг, санація, моніторинг, контролінг та ін.) спрямовані на швидке покращення фінансових показників підприємства, тобто подолання наслідків кризи. Проте у більшості випадків цих методів недостатньо для усунення основної причини кризового стану – неефективної системи управління. А це потребує використання заходів більш тривалої дії. Тобто застосування стратегічних методів (диверсифікація, регуляризація, реінжиніринг, реструктуризація, злиття, ліквідація та ін.) спрямовано на покращення якісних характеристик діяльності підприємств.

Результати застосування стратегічних методів підприємство відчуває, як правило, не одразу, проте вони змінюють сутність бізнесу, його якісні характеристики, такі, як конкурентоспроможність, інвестиційна привабливість,

інноваційність тощо. Саме тому серед усіх інструментів антикризового управління на підприємстві найбільш важливими ми вважаємо стратегічні інструменти, спрямовані на кардинальні довгострокові зміни у сфері менеджменту суб'єкта господарювання. Реалізація цих змін дозволяє підприємству забезпечити нову якість зростання у багатьох сферах: організаційній, управлінській, технологічній тощо. Особливо це важливо для підприємств корпоративного типу, коли будь-які публічні юридичні процедури можуть призвести до суттєвого зменшення ринкової ціни акцій чи облігацій підприємства [4].

У загальному випадку система антикризового менеджменту на підприємстві повинна включати в себе:

- 1) постійний моніторинг за зовнішньою і внутрішньою обстановкою;
- 2) створення дублюючих організаційних форм управління, яке дає змогу підприємству оперативно перекинути вільні фінансові засоби і перевести туди працюючих;
- 3) підвищення структурної гнучкості всередині підприємства;
- 4) розроблення підготовчих планів у разі виникнення проблемних ситуацій і проблем, здійснення попередніх заходів для їхнього забезпечення;
- 5) упровадження планів практичних заходів у разі виникнення кризової ситуації [1, с.279-280].

При цьому вибір тих чи інших методів залежить від причини, глибини кризи та прийнятих підходів до антикризового менеджменту на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Ладунка І.С., Андрюшина О.І. Антикризове управління підприємством. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 278-281.
2. Шапурова О.О. Сутність, завдання та принципи антикризового управління. Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво». 2009. № 1. С. 228-232.
3. Москаленко Л.А., Хринюк О.С. Методи антикризового управління підприємством. Актуальні проблеми економіки та управління : збірник наукових праць молодих вчених. 2011. Вип. 5. С. 114-118.
4. Грибан С.В. Система антикризового управління підприємством. Ефективна економіка. 2013. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_11_22 (дата звернення: 08.12.2023).

УДК 314.7

*Голбанос С.С.,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(Науковий керівник: д.е.н., професор Семикіна М.В.)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МОЛОДІ ЯК ПРІОРИТЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В умовах військового стану та після війни національна безпека вимагає перегляду звичних концепцій, зокрема у сфері праці, зайнятості, міграційної